

عنوان مقاله:

مطالعه سیر تحول کاسه های شیشه ای ایران از قرون ۴ ق.م تا ۷ ه.ق از منظر ریخت شناسی

محل انتشار:

دوفصلنامه نگارینه هنر اسلامی، دوره 7، شماره 19 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

معصومه زمانی سعدآبادی - فارغ التحصیل، کارشناسی ارشد، پژوهش هنر، دانشکده هنرهای تجسمی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، تبریز، ایران

سمیه اسدی - فارغ التحصیل، کارشناسی هنر اسلامی گرایش شیشه، دانشکده هنرهای صناعی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، تبریز، ایران

فرنوش شمیلی - استادیار، دانشکده هنرهای تجسمی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

در پس چند هزاره تاریخ هنر ایران، آثار شیشه ای ارزنده ای بر جای مانده و کاسه های شیشه ای بخشی از این آثار است. مطالعه کاسه های شیشه ای با تمرکز بر عناصر تشکیل دهنده آن، فرم و تزیینات تحت عنوان ریخت شناسی یکی از روش های شناخت پیشینه و سیر تاریخی هنر شیشه گری ایران است. پژوهش حاضر در پی یافتن پاسخ این پرسش اساسی که کاسه های شیشه ای ایران به لحاظ ریخت شناسانه در طول تاریخ چه تحولاتی را پشت سر گذاشته اند؟ نمونه کاسه های شیشه ای متعلق به دوران پیش و پس از اسلام را مورد مطالعه قرار داده است. روش تحقیق توصیفی-تحلیلی بوده و اطلاعات از طریق منابع کتابخانه ای گردآوری شده است. نتایج پژوهش نشان می دهد کاسه های شیشه ای پیش از اسلام بی رنگ، تقریباً هم شکل و نیم کروی بوده و با نقوش هندسی و گیاهی تزیین یافته اند. در طی قرن ها و با برآمدن اسلام شیوه های نوین ساخت و تزیین شیشه باعث دگرگونی فرم کاسه های شیشه ای گشته به طوری که این کاسه ها از تنوع فرم، تزیین و رنگ برخوردار می باشند. هنرمند شیشه گر علاوه بر نقوش هندسی از انواع نقوش جانوری، گیاهی، انسانی، نوشتاری و غیر هندسی در تزیین کاسه های دوران اسلامی بهره برده است. همچنین روش ساخت و تزیین کاسه های شیشه ای در گذر زمان دچار تحولاتی شده است.

کلمات کلیدی:

شیشه گری، کاسه های شیشه ای، ایران باستان، ایران اسلامی، ریخت شناسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1571222>

